

WPROWADZENIE

Rodzina to wspólnota osób, interpersonalny system stosunków wewnątrzgrupowych, system społeczny, czy też instytucja społeczna, o unikalnych relacjach pomiędzy jej członkami. Relacje te stwarzają niespotykane w innych instytucjach i grupach społecznych możliwości rozwoju i dojrzewania psychicznego nie tylko dzieci wychowywanych w rodzinie, ale również rodziców i pozostałych jej członków.

Rodzina jest wspólnotą osób zależnych od siebie w zaspakajaniu potrzeb uczuciowych, społecznych i duchowych. Jest naturalnym środowiskiem, w którym człowiek nabywa umiejętności kształtowania bliskich relacji z innymi ludźmi, zdobywa także niezbędne w życiu umiejętności praktyczne i społeczne, formuje własną tożsamość. Tak więc wzorce zachowań, sposoby przeżywania, umiejętność przystosowania człowieka do otoczenia w znacznym stopniu są kształtowane w rodzinie.

Rodzina stanowi system charakteryzujący się pewnym zespołem norm i zasad oraz środkami podtrzymującymi jego spójność. System ten realizując określone cele, czy zaspokajając potrzeby jego członków, czy wypełniając zadania społeczne, tworzy swój własny świat, który określa zwartość rodziny, kształtuje i przekształca osobiste dążenia poszczególnych osób oraz wyobrażenia o sobie i innych.

Rodzice będąc pierwszymi partnerami interakcji społecznych dziecka, oddziałują na nie w najwcześniejszym i najbardziej plastycznym okresie życia, przy czym kontakty te są częste i długotrwałe. A więc we wspólnocie rodzinnej dziecko uczy się wzorów społecznego postępowania, przyswaja sobie wartości moralne. Podstawowe zręby wzorów relacji z innymi ludźmi, postaw wobec siebie i innych, wobec określonych wartości, norm w dużej mierze wynosi się z własnego domu.

Rodzina stanowi więc naturalne środowisko wychowawcze, wykorzystujące różnorodne sytuacje codziennego życia. W środowisku tym ogromną rolę odgrywają stosunki wewnątrz rodziny, więzi uczuciowe pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny, a także postawy wychowawcze rodziców i ich style wychowania. W procesie wychowawczym ważne są także inne czynniki takie jak np. osobowość rodziców, ich dojrzałość, czy wzorzec zachowań obowiązujących w danej rodzinie, a także wartości cenione przez poszczególnych członków rodziny.

Znaczenia rodziny w życiu człowieka nie sposób niedoceniać. Każdy przychodzi na świat w określonej rodzinie, a większość osób, dorastając zakłada własne rodziny.

Problematyka rodziny jest przedmiotem zainteresowania wielu naukowców z różnych dziedzin, polityków, doradców rodzinnych, a w końcu także szerokiego grona nauczycieli, wychowawców, katechetów, którym leży na sercu troska o dobro rodziny i jej rozwój.

W ramach Podyplomowego Studium Relacji Interpersonalnych i Profilaktyki Uzależnień na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej powstała inicjatywa, aby - w roku 2007 - a więc w roku, w którym odbywać się będzie w Polsce Międzynarodowy Kongres Rodziny - zastanowić się nad wieloma problemami ważnymi dla dobrego funkcjonowania rodzin. Do inicjatywy tej dołączyło się wiele osób z różnych środowisk. Honorowy patronat nad sympozjum pt. *„W poszukiwaniu prawdy, dobra i piękna. W trosce o rodzinę”* objęli Ks. Kard. Józef Glemp, Prymas Polski i Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Strózik. Do organizacji sympozjum włączyli się: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; Towarzystwo Uniwersyteckie *Fides et Ratio*; Fundacja *Dzieło Nowego Tysiąclecia*; Fundacja *Ad Futurum*, Duszpasterstwo Rodzin Diecezji Warszawsko-Praskiej.

Materiały z tego sympozjum zostały opublikowane w książce pt. *W trosce o rodzinę*, pod redakcją Marii Ryś i Marii Jankowskiej. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Warszawa 2007 rok. (Książka miała dwa wydania).

prof. UKSW, dr hab. Maria Ryś